

یادداشت

فعالیت اجتماعی نمایش یادغذغهای برای عمل

در کسائه گل محمد | دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبایی |

این روزها که هیجان در جامعه این دست و آن دست می‌شود، جست‌وجای به پا می‌کند، نفس نفس می‌زند و دست پیس از چندی نفس‌نفس بند می‌آید و بی‌فعل خاموش می‌شود. همین روزها که دغدغه‌ها و مسائلی بزرگ این‌سو و آن‌سو می‌شوند و به ناگجای می‌رسند، همین روزها که هر تائیشه می‌شود که پاییز امسال، میزان مرگ ناشی از اجتماعی تولید می‌کنند و آمارها به گزارش و روایت رویدادها و حتی جهت‌دهی افکار عمومی می‌پردازند و اینستاگرام، واژه قهرمان، زیبا، لاکتری، خوشحالی و حتی فعالیت اجتماعی در خللا ایونت‌های پرزرقوبرق را تعریف می‌کنند. و درست همین روزها مینیز در گالری‌های بالای شهر به این ایونت‌ها یا به زبان خودمان رویدادها دعوت می‌شویم؛ دعوت به رویدادهایی باشکوه برای حمایت از کسانی که نه واژه ایونت برایشان آشناسند، نه دردی از آنها دومی‌کنند و نه سهمی از زرقوبرق درون آن دارند. حال آنکه به مدد عده‌ای از محبوبان و غیرمتخصصان این افراد حتی آن‌جا حاضر می‌شوند. تابلیوی تنهایی و قربانی بودن را در دست می‌گیرند، سوژه دوربین عکاس‌ها و حضار می‌شوند و عده‌ای خیر می‌نویسند! ایونتی که در حمایت از اسپیدیگان و اعتراض به آسیب‌ها شکل گرفته است. موضوع پایانه‌ها این دست کارها کودکان کار و بدسرپرست، خشونت علیه آنها، سوءاستفاده جنسی و... است. در این میان اتفاق ناخوشایندی در حال وقوع است.

برای آنان که هدف بوده‌اند، مسیر این گالری‌ها چه بسیار دور است. چندتر فاصله است بین بالا و پایین؛ بین نمایش‌های پرزینت‌و زنگی آنها انگار نمکنان برداشته‌اند و نمک می‌باشند و تحقیر می‌کنند. انگار نشان‌شان می‌دهند تا ثابت کنند قربانی‌اند و تصویرشان برای فراد انابود.

سوال اینجاست، هدف کدام آگاه‌سازی است؟ وقتی غیرمتخصص‌ها بلندگو در دست می‌گیرند و خبرساز و درگیر کردن هیجان‌های سطحی اولویت می‌شود و هدف کدام فعالیت اجتماعی است، وقتی در دل آسیب‌های جاری بزرگی نمایان است؛ البته جای تعجب نیست زمانی که متخصص خاموش است و آن‌جا که باید بیشتر ورود را داشته باشد کمترین سهم را ایفا می‌کند.

مهم است وقتی از حاشیه شهر و مسائل آن، خشونت، کودکان کار و خیابان و مسائلی این چنینی می‌گوییم، کجا ایستاده‌ایم، چه تخصص داریم، از نوک قله به پایین می‌نگریم یا روی زمین قدم برمی‌داریم.

تنها زمانی می‌توان بر نامه نوشت، آموزش داد و در میان کرد که با آسیب‌ها مختلف در یافت آنها آشنا شد و سپس در همان یافت اقدام کرد. در این میان روانشناسان، مشاوران و فعالان اجتماعی به نغای نقش پررنگ موظف هستند. آنها که می‌دانند مسئولیت‌شان پرتنگ کردن قدرت مبارزه، قدرت تفکیسر و عاملانه ادامه دادن در افراد است، آنها که متناسب با نیازهای هر بافت قدم بر می‌دارند، آنها که نگاهشان قربانی بودن و انفعال را القا نمی‌کند و همدلانه و تیزبینانه گام برمی‌دارند. مهم است به انسان‌هایی که بحران‌های مختلفی را پشت سر گذشته‌اند، کمک کنیم که خودشان را قربانی نبینند و مهم است که جامعه و فعالیت‌های مختلف در آن ناگاهان آنها را به سمت انفعال سوق ندهد.

لازم است در محله‌هایی که از امکانات کمتری بهره‌مندند، در مدارس متناسب با مسائل آن بافت آموزش‌هایی پیشگیرانه به کودکان و نوجوانان ارائه شود، به آنان حل مسأله آموزش داده شود، برای جوانان آموزش‌های پیش از ازدواج ارائه و در محله‌ها برنامه‌های حمایت فردی و گروهی ایجاد شود.

حتی لازم است برای غالب‌نشدن ناامیدی و باور تاریک قربانی مشکلات بودن، در این بافت‌ها به شناسایی افرادی پرداخت که درگیر مسائل مشابهی بوده‌اند و با موفقیت آنها را پشت سر گذاشته‌اند و داستان و برپاری را جایگزین داستان مشکل آمیخته قبل کرده‌اند. می‌توان از این افراد کمک گرفت و آنان به نوعی در مانگران بافت خود و یاری‌رسان کسانی که مسائل مشابهی را تجربه می‌کنند، شوند. حال برای مثال اگر هدف از این ایونت‌های آموزشی و اکتشی به خشونت علیه کودکان است، قطعاً باید بسیار ریشه‌ای‌تر عمل کرد. در بافت‌هایی که بیشتر مستعد این مسأله هستند، وارد شد برای والدین، کودکان و معلمان متناسب با آن آموزش‌هایی ارائه کرد. به جوانان در شرف ازدواج رسیدگی کرد تا از تکرار این مسأله در بلندمدت کاسته شود. بنابراین اگر هدف اعتراض به مسأله‌ای است نیاز به بررسی عمیق، برنامه‌ریزی و وارد عمل شدن است. در واقع لازم است متخصصان و دانشجویانی که در حیطه‌های خوبش با توجه به فرهنگ و نیازهای آن، برنامه‌ریزی و درمان را طراحی کنند و در این بین رشد فردی و جمعی ارزشمندی در جامعه حاصل می‌شود. چه بسیار مهم است وقتی از کودکان یا بزرگسالانی می‌گوییم که تروماها، فتنان‌ها و بی‌عدالتی‌هایی را تجربه کرده‌اند، بداندیم با لاکاری که قربانی بودن را در آن فریاد بزنند در دستشان ندهیم و فعالیت‌هایی صورت گیرد که هدفش بسپار فراز از نمایش و درگیر کردن هیجان‌های موقتی است.

براساس آخرین آمار وزارت بهداشت درباره مرگ‌های ناشی از آلودگی هوا در سال ۹۵:

آلودگی هوا ۲۰ هزار ایرانی را کشت

آمار مرگ‌ومیر ناشی از آلودگی هوا در سال ۹۵، نسبت به سال ۹۴، ۷ هزار و ۱۰۳ مورد افزایش پیدا کرده است
سه‌م تهرانی‌ها از آلودگی هوای سال گذشته ۵ هزار مرگ بوده است

عکس: آیین

بیماری‌های قلبی، بیماری تنفسی و سه سرطان روده بزرگ، دهانه رحم و پستان غربالگری می‌شوند. این سه سرطان قابل پیشگیری هستند. ویروس اچ‌پی‌وی نیز می‌تواند باعث عفونت و سرطان دهانه رحم در زنان شود. به همین دلیل در آینده غربالگری اچ‌پی‌وی و راه‌اندازی می‌شود». او به ثبت اطلاعات دقیق ابتلا به سرطان برای نخستین‌بار در کشور اشاره کرد: «این اطلاعات مربوط به آمار ابتلا به سرطان در سال ۹۳ است و قرار است در نیمه اول سال ۹۷ اطلاعات سال ۹۴ و در نیمه دوم آن اطلاعات سال ۹۵ منتشر شود. تا پایان سال آینده نیز، به استاندارد‌دهی اطلاع‌رسانی ثبت این بیماری می‌رسیم. ما بعد از پیدا کردن توزیع شیوع سرطان‌ها، باید عوامل خطر آن را پیدا کرده و به دنبال کنترل آن برویم.» به گفته او، میزان ابتلا به سرطان در ایران از میانگین جهانی پایین‌تر است: «تاکنون بیش از ۳۰۰ هزار مورد سرطان در کشور شناسایی شده و طبق اطلاعات ثبت سرطان، ۱۰۹ هزار نفر در سال ۹۳ به این بیماری مبتلا شده‌اند.» براساس اعلام این مسئول در وزارت بهداشت، تمام دانش‌آموزانی که به مقطع متوسطه می‌روند، می‌توانند به صورت رایگان برای دریافت خدمات دندانپزشکی به ۴۱۰۰ مرکز که برای این کار انتخاب شده‌اند، مراجعه کنند. ۶۰ درصد این جمعیت معادل ۷۰۰ هزار نفر پوسیدگی دندان دارند. مراقبان بهداشت در مدارس آنها را شناسایی می‌کنند و در لیست دندانپزشکان قرار می‌دهند. اگر افرادی این برنامه موفق بود، بعد از مدتی سطوح بالاتر نیز تحت پوشش قرار می‌گیرند. او در بخش دیگری از صحبت‌هایش ادامه داد: «۹۰ درصد مردم مشکلات دندانپزشکی دارند و ۲۰ درصد پرداختی جزو برنامه‌های خود قرار دادیم.» ریسی در ادامه به تفاهنامه معاونت بهداشت با سازمان غذا و دارو و جهاد کشاورزی برای کنترل میزان سموم باقیمانده در ۶ محصول کشاورزی اشاره کرد: «قرار است از سال آینده میزان سموم کشاورزی در سبب، خیار و گوجه گلخانه‌ای، برتقال، سیب‌زمینی و پیاز کنترل شده است. یک‌میلیون خدمت‌ترمیمی و ۵۰ هزار خدمت فیشور سیلات نیز برای گروه سنی زیر ۱۴ سال انجام شده است.» به گفته او، سال گذشته معادل هزارمیلیارد تومان خدمات پزشکی به افراد هدف در مناطق با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر ارائه شده و در حال حاضر ۴۱۰۰ واحد دندانپزشکی آماده‌ارائه خدمت در این زمینه است.

۱۲۰۰ دندانپزشک نیز در روستاها نیز مشغول و ۱۱۰ نفر نیز در شبکه بهداشت و درمان مشغول فعالیت هستند. او ادامه داد: «شاخص NFT که برای ارزیابی برنامه خطرسنجی بیماری‌های قلبی و عروقی در روستاها و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر را مورد توجه قرار داد: «این برنامه جزو خدمات مراکز بهداشتی قرار گرفته است و به «پایان» شناخته می‌شود. در این برنامه، دیابت، فشار خون،

ویژگی‌های قلبی، بیماری تنفسی و سه سرطان روده بزرگ، دهانه رحم و پستان غربالگری می‌شوند. این سه سرطان قابل پیشگیری هستند. ویروس اچ‌پی‌وی نیز می‌تواند باعث عفونت و سرطان دهانه رحم در زنان شود. به همین دلیل در آینده غربالگری اچ‌پی‌وی و راه‌اندازی می‌شود». او به ثبت اطلاعات دقیق ابتلا به سرطان برای نخستین‌بار در کشور اشاره کرد: «این اطلاعات مربوط به آمار ابتلا به سرطان در سال ۹۳ است و قرار است در نیمه اول سال ۹۷ اطلاعات سال ۹۴ و در نیمه دوم آن اطلاعات سال ۹۵ منتشر شود. تا پایان سال آینده نیز، به استاندارد‌دهی اطلاع‌رسانی ثبت این بیماری می‌رسیم. ما بعد از پیدا کردن توزیع شیوع سرطان‌ها، باید عوامل خطر آن را پیدا کرده و به دنبال کنترل آن برویم.» به گفته او، میزان ابتلا به سرطان در ایران از میانگین جهانی پایین‌تر است: «تاکنون بیش از ۳۰۰ هزار مورد سرطان در کشور شناسایی شده و طبق اطلاعات ثبت سرطان، ۱۰۹ هزار نفر در سال ۹۳ به این بیماری مبتلا شده‌اند.» براساس اعلام این مسئول در وزارت بهداشت، تمام دانش‌آموزانی که به مقطع متوسطه می‌روند، می‌توانند به صورت رایگان برای دریافت خدمات دندانپزشکی به ۴۱۰۰ مرکز که برای این کار انتخاب شده‌اند، مراجعه کنند. ۶۰ درصد این جمعیت معادل ۷۰۰ هزار نفر پوسیدگی دندان دارند. مراقبان بهداشت در مدارس آنها را شناسایی می‌کنند و در لیست دندانپزشکان قرار می‌دهند. اگر افرادی این برنامه موفق بود، بعد از مدتی سطوح بالاتر نیز تحت پوشش قرار می‌گیرند. او در بخش دیگری از صحبت‌هایش ادامه داد: «۹۰ درصد مردم مشکلات دندانپزشکی دارند و ۲۰ درصد پرداختی جزو برنامه‌های خود قرار دادیم.» ریسی در ادامه به تفاهنامه معاونت بهداشت با سازمان غذا و دارو و جهاد کشاورزی برای کنترل میزان سموم باقیمانده در ۶ محصول کشاورزی اشاره کرد: «قرار است از سال آینده میزان سموم کشاورزی در سبب، خیار و گوجه گلخانه‌ای، برتقال، سیب‌زمینی و پیاز کنترل شده است. یک‌میلیون خدمت‌ترمیمی و ۵۰ هزار خدمت فیشور سیلات نیز برای گروه سنی زیر ۱۴ سال انجام شده است.» به گفته او، سال گذشته معادل هزارمیلیارد تومان خدمات پزشکی به افراد هدف در مناطق با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر ارائه شده و در حال حاضر ۴۱۰۰ واحد دندانپزشکی آماده‌ارائه خدمت در این زمینه است.

این سموم در ۶ محصول کشاورزی اشاره کرد: «قرار است از سال آینده میزان سموم کشاورزی در سبب، خیار و گوجه گلخانه‌ای، برتقال، سیب‌زمینی و پیاز کنترل شده است. یک‌میلیون خدمت‌ترمیمی و ۵۰ هزار خدمت فیشور سیلات نیز برای گروه سنی زیر ۱۴ سال انجام شده است.» به گفته او، سال گذشته معادل هزارمیلیارد تومان خدمات پزشکی به افراد هدف در مناطق با جمعیت کمتر از ۲۰ هزار نفر ارائه شده و در حال حاضر ۴۱۰۰ واحد دندانپزشکی آماده‌ارائه خدمت در این زمینه است.

شهر

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران اعلام کرد:

ایجاد ۱۱۶ ایستگاه پایش فرونشست زمین در تهران

ایسنا | رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران از راه‌اندازی ۱۶ ایستگاه پایش فرونشست‌زمین در تهران خبر داد. احمد صادقی در جریان بازدید رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور از مرکز فرماندهی و ستاد مدیریت بحران شهر تهران با تشریح اقدامات و عملکرد شهردار تهران در حوزه مدیریت بحران گفت: «موضوع فرونشست‌زمین در تهران، ناشی از تغییرات سطح آبهای زیرزمینی، در کار گروه ویژه‌ای با حضور سازمان‌ها و نهادهای مسئول مورد بررسی قرار گرفته و یکی از مصوبات این کارگروه تأسیس ۱۶ ایستگاه پایش و رصد ویژه این پدیده در پهنه تهران به‌خصوص مراکز مستعد است که پس از طی مراحل قانونی و تأمین اعتبارات از سوی دولت اجرایی خواهد شد.»

او ادامه داد: «تأمین تجهیزات پایشی برای رصد مستمر حرکات پوسته زمین از جمله فرونشست، حرکت گسل‌ها و شناخت پیش‌نشانگرهای ضروری است و هر گونه اقدامات پیشگیرانه و مقابله‌نایز به‌ساخت کامل و دریافت اطلاعات در این زمینه دارد.»

جانشین شهردار در شورای هماهنگی مدیریت بحران گفت: «شهرداری تهران آمادگی دارد تا با سازمان نقشه‌برداری و سازمان‌زمین‌شناسی برای شناخت هرچه بیشتر پدیده‌های زمین‌شناسی همکاری کند؛ چرا که هم‌افزایی و افزایش همکاری‌های میان بخشی مجموعه سازمان‌ها و نهادهای مدیریت شهری دخیل در امر ایمنی و مدیریت‌ریسک از اهمیت بالایی برخوردار است.»

به گفته رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با تهیه و تنظیم سند راهبردی ویژه شهر تهران، تمامی دستگاه‌موظف هستند طبق آن اطلاعات و داده‌های خود را به این سازمان ارائه دهند تا از ظرفیت‌های مدیریت شهری و قوانین مدیریت بحران بهره‌برداري و استفاده‌بهینه‌صورت‌گیرد.

در ادامه مسعود شافعی رئیس سازمان نقشه‌برداری کشور نیز گفت: «برای رصد میزان فرونشست و روند تغییرات پوسته زمین، رفتار گسل‌ها و زمین لغزش در شهر تهران و اطراف آن به ایستگاه‌ها و تجهیزات مناسب برای پایش بر خط (آنلاین) این حرکات و جمع‌آوری داده‌ها با هدف تحلیل پدیده‌های زمین‌شناسی در بازه زمانی کوتاه‌مدت نیاز داریم.»

او از نهایی شدن اطلس فرونشست شهر تهران خبر داد و گفت: این اطلس مبتنی بر تصاویر ماهواره‌ای و مشاهدات میدانی تهیه شده و براساس نقشه‌های موقعیت مکانی، زیرساخت اطلاعات و داده‌های مربوطه برای شهر تهران را به صورت آنلاین تهیه می‌کند. اگر پروتکل مشترکی بین شهرداری تهران و سازمان نقشه‌برداری کشور ایجاد شود، داده‌ها و اطلاعات به صورت آنلاین و در لحظه امکان‌پذیر خواهد بود.

جدول شماره ۱۳۳۸

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱

حل جدول شماره ۱۳۳۷

۱- در پاینده- رطوبت
۲- عایق بندی شده- بانظم و ترتیب- قوت غالب
۳- قاعده و قانون- غلاف شمشیر- طایفه کوچک‌تشن- روفزه
۴- اسب چپار- از ابزار آلات صنعتی- امیر رئیس
۵- صفحه‌ارایی- پول عروسی- خوشحالی
۶- گیاهی با ریشه غده‌ای که برای سلامتی مفید است- سنگسار کردن- شهر تیم اینتر
۷- عابد و زاهد- از واجبات دینی- نوعی برنج
۸- یک دور بازی تنیس- واحد قنات- در پاینده- رطوبت
۹- اختیار کامل- ناشنوا- مشورت
۱۰- تین- میبد مغناطیسی که از واحد سطح بگذرد- سرکش
۱۱- لافر- فوق- نمونک فرهنگستان
۱۲- عقاب سیاه- تابلوی بزرگ
۱۳- چپانی- ماه مهرابی
۱۴- چرک و کثافت- خشک- فصل شتا
۱۵- مدرسه امیر کیسر- کاخ روسای جمهوری فرانسه

وزارت بهداشت اعلام کرد:

ثبت گزارش‌هایی از ابتلا به شیش و عفونت در میان زلزله‌ده‌های کرمانشاه

شهروند | کارشناس مسئول اداره مراقبت بیماری‌ها، مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت درباره شیوع بیماری‌های عفونی و شیش در مناطق زلزله‌زده توضیح‌هایی داد. بهزاد امیری درباره گزارش مواردی از ابتلا به شیش سر (پدیوکلوئید) و بیماری‌های عفونی در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه، به این‌ا گفت: «در برخی از مناطق زلزله‌زده به صورت محدود گزارش‌های از موارد ابتلا به شیش سر شده که داروهای مورد نیاز بسیاری در این مناطق توزیع نیز شده است. شیش سر بیماری بومی این مناطق است اما زمانی که تراکم جمعیت در منطقه‌های محدود افزایش پیدا می‌کند و مشکلاتی که در پی حوادثی مانند زلزله‌ها ایجاد می‌شود، توجه به موارد بهداشتی در خانواده‌ها کم خواهد شد و این بیماری‌ها نمود بیشتری پیدا می‌کند.» او ادامه داد: «فلام‌دارویی مورد نیاز به میزان لازم در سطح مناطق زلزله‌زده توزیع شده است اما برای کنترل این گونه بیماری‌ها نیاز به آموزش هست، البته در حال حاضر بیماری تحت کنترل است و مشکل خاصی در قالب مطالبه مردمی نیست که پاسخ داده نشده باشد.» امیری افزود: «بیش از ۲۰ هزار لوسین‌دامپتیکن برای نقاطی که آب وجود نداشت و شامپویی برترنری برای مناطق که آب داشت، برای درمان شیش سر در مناطق زلزله‌زده توزیع شده است.»

امیری با اشاره به گزارش مواردی از عفونت‌ها از جمله عفونت‌های ادراری در این مناطق افزود: «موردی از این عفونت‌ها گزارش شده که محدود بوده و با اقدامات صورت‌گرفته درمان شده است.» اقدامات آزمایشگاهی و تشخیصی در مناطق وجود دارد که در صورت بروز بیماری درمان می‌شود. در این مناطق موضوع آموزش و توصیه‌های بهداشتی بسیار حایز اهمیت است و همکاران بنده در مراکز بهداشتی و درمانی خدمات لازم را ارائه می‌دهند.»

کارشناس مسئول اداره مراقبت بیماری‌های مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت

بیان این که مناطق زلزله‌زده تحت پوشش شبکه‌های بهداشتی و درمانی است، گفت: «از طریق این شبکه‌ها اطلاع‌رسانی و آموزش‌های لازم در رابطه با بیماری‌هایی مانند عفونت‌های ادراری انجام شده است. همچنین طرحی در این مناطق تحت عنوان پروژه توانمندسازی زنان و دختران ساکن در مناطق زلزله‌زده استان کرمانشاه ایجاد شده که اهداف آن غربالگری زنان در سنین باروری از نظر بیماری‌های عفونی و رفتارهای پرخطر و اختلالات روانی بوده است. در این رابطه خدمات مشاوره‌ای، آموزشی و اقداماتی تشخیصی و درمانی لازم انجام می‌شود.» او درباره اقدامات وزارت بهداشت برای ارتقای بهداشت محیط در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه افزود: «پیگیری‌ها و اقدامات لازم برای تأمین آب سالم بهداشتی، تهیه و استقرار سرویس‌های بهداشتی و دوش‌های حمام، جمع‌آوری و دفع بهداشتی زباله و فاضلاب‌ها و همچنین جمع‌آوری و دفع بهداشتی آوارها و نخاله‌های ساختمانی در مناطق زلزله‌زده به عمل آمده است. با توجه به گستردگی و وسعت منطقه و با وجود اقدامات خوبی که دستگاه‌های مسئول تاکنون به عمل آورده‌اند ولی هنوز در برخی مناطق در خصوص سرویس‌های بهداشتی و حمام و دسترسی به آب سالم بهداشتی کمبود وجود دارد که با تدابیر اندیشیده شده به مرور در حال رفع هستند.» امیری با اشاره به اجرای طرح‌های واکنش‌سین زلزله‌زدگان، گفت: «تمام مصدومان ناشی از زلزله تحت واکنش‌سین کزاز قرار گرفته و همچنین گروه‌های در معرض خطر و دارای اولویت مانند زنان باردار، سالمندان و کودکان و همچنین افرادی که دارای بیماری‌های مزمن هستند، تحت واکنش‌سین آنفلوانزا قرار گرفتند و در این رابطه ۲۰ هزار واکنس آنفلوانزا به صورت رایگان برای واکنش‌سین گروه‌های هدف در منطقه توزیع و طبق گزارش‌هایی که به وزارت بهداشت منعکس شده، برنامه واکنش‌سین مورد اشاره به‌طور کامل انجام شده است.»

۱- قومی در سریلانکا- نشانه مرغوبیت کالا
۲- دیت- کشور دارالسلام
۳- در خود فرو رفته- یار امام علی (ع)- مهلت دادن- تلخ
۴- ذره باردار- لاوک- مساوی
۵- نام معلم، وزیر خارجه سوریه- سیاسگزار- الفبای ناینایان
۶- حاشیه کتاب- نماز بکر کعتی- از قدیمی‌ترین بنادر جنوب ایران
۷- جنگیدن- حالت وضعیت- پایتخت آلمان غربی سابق
۸- فرار حیوان- خواهر- ته‌نشین شده- طرف
۹- واحد سطح- اهلی و دست‌آموز- نجار پرندگان
۱۰- مدح- سزاوار- واحد بسامد
۱۱- شهر سیمان قزوین- غیر حقیقی- مجلس نمایندگان روسیه
۱۲- ضمیر انگلیسی- جایگاه حیوانات درنده- دودمان
۱۳- شکم‌بند- نهنگ- غول بیابانی- خط‌کش مهندسی
۱۴- کمک کردن- سوار بی‌همتا
۱۵- شرح حال- دوییتی